

Judita Danila Černič Zupančič, Monika Fink Levja, Darja Mrevlje Pollak, Ilka Veses, Andreja Jug, Jadranka Gšmek, Marinka Čotnik, Erita Luker, Mojca Švigelj Černigoj

Mojca Švigelj Černigoj

Beograd, 1950

Že v času gimnazije sta ji pozornost pritegnili fotografiji dveh stavb – hiše in studia, in sicer Casa Barragán arhitekta Luisa Barragána (Mexico City, 1947), ter hiše s studiom za starše Gwathmey Residence and Studio v Amagansetu arhitekta Charlesa Gwathmeya (New York, 1965). Njeno obdobje študija na Fakulteti za arhitekturo Univerze v Ljubljani so med drugimi zaznamovali prof. Marjan Amalietti s svojimi nepozabnimi karikaturami, ki jih je risal kot komentarje k študentskim vajam, prof. Niko Kralj z oblikovalskimi študijskimi nalogami in zanimivimi zgodbami s svojih potovanj, ter seveda prof. Edvard Ravnikar, ki jo je navduševal z zanimivimi študijskimi nalogami in predavanji, predvsem pa s komentarji ob neformalnem druženju. Študentske ekskurzije pri različnih profesorjih, predvsem po Italiji, so študentom širila obzorja. Najbolj ji je ostala v spominu ekskurzija v Rim s postanki v Sieni, Firencah, Tarquiniji, Ostiji, Assissiju, Perugiji ter Urbino, ki sta jo vodila prof. Ravnikar in arheolog izr. prof. Peter Petru, ter ekskurzija v Makedonijo, ki jo je vodil prof. Kralj. V času študija je sodelovala na zanimivih projektih, kot je bila izgradnja hotela Babylon v Bagdadu, ki ga je vodil prof. Ravnikar. Študij na FA UL je zaključila z diplomskim delom Postajališča mestnega prometa kot generatorji urbanega življenja pod mentorstvom prof. Ravnikarja in asistenta prof. Koželja. Podiplomski študij iz urbanističnega oblikovanja, ki ga je vodil Charles Moore, je opravila na Univerzi Kalifornije (University of California, Los Angeles – UCLA), kar je bila, kot pravi sama, popolnoma drugačna izkušnja. Poleg tega so bili gostujoči profesorji znani in zanimivi profesorji in arhitekti, med drugim Charles Jencks. V času študija v Los Angelesu je tudi delala v biroju fakultete, U. I. G., na natečaju za Bunker Hill v Los Angelesu.

Avtorji projekta so bili znani arhitekti: Charles Moore, Laurence Halprin, Frank Gehry, Riccardo Legoretta, Burton Myers, Cezar Pelli, Hugh Hardy in Edgardo Contini. Prvo resno delo je opravljala pri prof. Rihtarju na projektu RTV Novi Sad. Potem pa je dobila redno zaposlitev kot sodelavka arhitektov Medveščka in Mariniča v Gradis – Biro za projektiranje, Ljubljana. To je bila zanjo odlična šola, ki večini današnjih mladih arhitektov manjka, saj je tu pridobila pomembne izkušnje predvsem z izdelavo izvedbenih projektov. Po povratku s študija v ZDA leta 1981 je pričela delovati samostojno ter v sodelovanju s kolegico arhitektko Jano Umnik. V letih 1997–2002, ko je bila dva mandata članica izvršnega odbora Društva arhitektov Ljubljana, je bila pobudnica razstave Arhitektura Inventura, za katero je postavila koncept in s pomočjo ge. Ines Cerar, takratne tajnice DAL, organizirala prve tri izvedbe razstave. Pri svojem strokovnem delu se osredotoča na ključna vprašanja umestitve stavbe, čeprav morda drugačne, v obstoječi kontekst, racionalne izrabe prostora in uporabe namembnosti primernih materialov. Uspešen zaključek projekta predstavlja zadovoljstvo vseh – nje osebno in naročnika/uporabnika, pa tudi širšega okolja, kar je seveda največji izziv, ki zahteva ogromno razumevanja in usklajevanja. Pomemben element snovanja arhitekture, se ji zdi, je trajnostni pristop, ki omogoča prilagajanje arhitekture spreminjajočim se potrebam časa. Funkcionalne zahteve se stalno spreminjajo, danes še hitreje kot včasih. Kot smo si različni ljudje, tako tudi zelo različno uporabljamo prostore. Zato je zanjo zelo pomembno pri projektu zagotoviti fleksibilnost. To je bilo pri njenem delu še posebno zahtevno, ker je večina stavb, ki jih je projektirala, večstanovanjskih, za neznane uporabnike, za katere so projektne naloge pripravili investitorji/naročniki.

Dela (izbor)

- Stanovanjsko poslovna zgradba ob Vilharjevi v Zupančičevi jami, Ljubljana, z Andrejem Černigojem, 1990–1998
- Stanovanjska, trgovska in poslovna četr Nove Poljane, 1. nagrada na natečaju, Ljubljana 1988, gradnja 1996–2001
- Razstavno poslovna paviljona Alukönigstahl in KPMG na Linhartovi promenadi v Zupančičevi jami, Ljubljana, z Andrejem Černigojem, 1992–2004
- Gostinski in trgovski paviljoni na Linhartovi promenadi v Zupančičevi jami, Ljubljana, z Andrejem Černigojem, 1992–1999
- Paviljoni za drobno obrt in ateljeje v Zupančičevi jami, Ljubljana, z Andrejem Černigojem, 1993–2000
- Idejna zasnova Mahrove hiše in garaža pod Vodnikovim trgom, Ljubljana, 1. nagrada na natečaju 1986–2000
- Stanovanjsko poslovna stavba ob Železni cesti v Zupančičevi jami, Ljubljana, z Andrejem Černigojem, 2000–2004
- Bivalni atelje za umetnike na Novih Poljanah, Ljubljana, 2003–2005
- Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo, Fakulteta za računalništvo in informatiko, Ljubljana, z Boštjanom Kolencem in Mladenom Marinčičem, 1. nagrada na natečaju 2006, gradnja 2007–2014
- Dvostanovanjska hiša za dve sestri, Bled, z Andrejem in Nejcem Černigojem, 2017–2020

Stanovanjska, trgovska in poslovna četr Nove Poljane, Ljubljana, natečaj 1988, izvedba 1996–2001

Polkrožna zasnova stanovanjske četrti Nove Poljane se prilagaja morfološki strukturi območja, za katero sta značilna krožen potek dolenske železniške proge in Grablovičeve ceste ter radialna smer Ljublanice in Koblarjeve ulice oziroma drevoreda proti gradu Kodeljevo. Stanovanjska četr je zasnovana polkrožno in amfiteatralno. Zunanji obod je sklenjen zid niza D in je najvišji ter štiti notranost četrti pred hrupom Dolenske železnice in Grablovičeve ulice. Naslednji nizi se v smeri proti parku, kjer je otroško igrišče, rahljajo in nižajo vse do prostostojećih objektov. Stanovanjski objekti v posameznih nizih so razporejeni v koncentričnih krogih vzdolž dveh krožnih ulic, med nizoma C in B je zelen pas s sprehajalno potjo in igrišči za najmlajše otroke.

Foto: Nove Poljane, Milan Polj / zasedba arh. Mojca Švigelj Černigoj

Dvostanovanjska hiša za dve sestri, Bled, 2017–2020

Hiša BLED je radikalno rekonstruirana stanovanjska hiša iz leta 1955, ki niti gradbenotehnično niti funkcionalno ni več ustrezala današnjim bivalnim standardom. Zasnovana je tako, da lahko v njej neodvisno živita dve osebi. Ohranjena je v brežino delno vkopana klet s skupnimi servisnimi prostori, z dozidano garažo. Nanjo sta postavljeni dve samostojni hiši, povezani s skupnim vstopnim delom in skupno teraso na južni strani. Oba stavbna volumna in povezovalni del so v celoti izvedeni iz križno lepljenih lesenih plošč. Fasada je iz termično modificiranih smrekovih desk, v notranjosti pa ostaja vidna lesena konstrukcija. Interier zaznamuje les, kar ustvarja občutek domačnosti in toplote. Skandinavsko minimalistično notranje oblikovanje poživi nekaj živopisnih dodatkov: ostalin izvirne hiše, ohranjenih fragmentov pred desetletji porušene bližnje vile ter spominkov s potovanj. Zasnova zidanega, delno vkopanega podstavka in lesene nadgradnje na sodoben način interpretira tipologijo gorenjske stavbne dediščine.

Foto: Hiša Bled, Milan Kramžič / zasedba arh. Mojca Švigelj Černigoj

Stanovanjsko poslovna stavba ob Železni cesti, Ljubljana, 2003

Stolp na glavnem trgu Zupančičeve jame je poleg fontane, dvignjene lože, mestnih vrat in arkad z gostinskimi lokali eden od v moderno življenje prenesenih atributov oblikovno bogatega renesančnega mestnega trga v humanem merilu. Osrednji stanovanjski del zaključuje karejsko zazidavo Zupančičeve jame. Streha je oblikovana kot razgibana kompozicija enodružinskih hiš z obsežnimi terasami in neokrnjenimi pogledi. Na glavni fasadi izstopata dvoetažna okvirja stanovanjskih lož, usmerjena proti soncu, Severnemu mestnemu parku in hribom v ozadju. Lože se poljubno zastirajo z drsnimi paneli, kar ustvarja vedno drugačno fasadno kompozicijo. Nižji poslovni del usmerja tok pešcev proti severnemu vstopu v Železniško postajo Ljubljana in podhodu v center mesta, poglede pešcev pa proti glavni mestni veduti na Grad. Tako izpolnjuje temeljna izhodišča Fabianjevih in Plečnikovih študij in povezave novega dela mesta severno od železnice s centrom.

Foto: Železna cesta, Milan Polj, Oskar Daljevič / zasedba arh.

Foto: FKKT in FRI, Milan Kramžič / zasedba arh. Mojca Švigelj Černigoj